

Az ország szíve

2. Magának a tulajdonosnak se szabadjon az évi vágásterületeket sem addig kihasználásba venni, míg az annak megfelelő területű erdősitést előzetesen ugyanolyan, vagy előnyösebb faminőséggel nem pótolta.

3. A kitermelés soha sem a talaj vagy fekvés legönkináltabb utirányán eszközölhető, hanem ott, ahol az erdőkitermelés talaj- és más viszonybeli előnyei nem veszélyeztetnek. Így pl. a favonszolás, döntés, usztatás, utkiszítés tengelyen való szállításra stb.

4. Szabályozandó a kitermelés, hogy az erdő fája mily célokra használható fel. Mert pl. az elsőrendű műfát szénégetésre felhasználni s az égetést veszélyes és tilos helyen végezni, nem egyéb rablógazdálkodásnál.

5. Az eladási feltételekben a hozandó törvényre — anyagi felelősség terhe mellett — feltétlenül hivatkozás teendő oly kikötéssel, hogy bárminő kétség merülne fel az árverési feltételek bármely pontjának be nem tartása miatt, az erdőkitermelés a vevő terhére hivatalból azonnal beszüntetendő.

Bizony érdemes az erdő beszédeit megérteni. Hiszen az erdőrombolás megbocsáthatatlan bűneit, egyetlen szál fáján is követni, felismerni lehet.

Figyeljük csak! — A kivágott fáóriás recsegve, ropogva döng a sarkadó aljnövényzet víztartó lápszerű földjére; halálos dőlésével szirteket kimozdítva helyéből.

A meredély oldalról, mintegy szapános csuszamodással rohan a félelmetes mélység felé; tátongó árkot vágva súlyával a talajban. Minden akadályt lezúg és a gyorsasága tisztesen annyit lemorzsol.

Ezt az árkot aztán a komor felhők záporvize mélyíti, kotorja, viszi és a hallgató időben óriási szakadék képződik, amely mintha puskacsőből kilőtt ólom lenne, rohanó víztömeget lövel a völgyek fellázadtan harsogó vizébe. Örjögő futását fokozva annak útján, rettenetes célja felé. Sebességével mérhetetlen parttömböket, gyökereket, szirteket szakgatva, bömbölve gyúrja és görgeti tovább.

Ez az erdő egyetlen szálfája nyomán indult részbeszéde az emberhez. S ott lenn, az izzadó szorgalom százados lakjai, évi terménye, ember és állat életeit, sejtelemnélküli boldog éjjeli álmában, a félrevert harang kongása mellett temeti iszap- és kősirjába, rettenetesen torolva meg az ember bűnös mulasztásait.

Azután jöhetnek a részvéltogatások, a sajnálkozások. Az elhaltakat feltámasztani, övéiknek visszaadni már nem tudják.

Hej, pedig valamikor csak egy, egyetlen fa dőlt le gondatlanul az örök-panaszos, regemondó erdei földre... És hány ilyen példa van!...
Vizy Flóris.

— **A tönkrement** papirospénzek becserélésére 1 és 5 leus ércpénzeket hoznak forgalomba. Erre nagy szükség is van. Hiszen a rongyos, piszkos pénzek a járványok leghatásosabb terjesztői.

összedobbant egy ponton, a „Hadiárvaikat gondozó egyesület”-ben, hol vallás- és nemzetiség különbsége nélkül összeforranak az emberszeretet szálai.

Legutóbb Jasiban volt a III. kongresszus, melyen — kivéve három székely vármegyét — az összes megyék képviselve voltak. Udvarhelyvármegyét *Micu* Victoriné, mint az anyavármegye tagozatának nagytevékenységű titkára és *Micu* Victor szolgabíró képviselte.

Résztvettek *Márzescu* munka-, közegészségügyi és népjóléti miniszter, *Cosma* Erdély minisztere, *Inculeti* Besszarábia minisztere, több szenátor és miniszter, köztük *Tănăsescu* Szilárd képviselő s különböző küldöttségek.

Tedeum és a katonaság diszmenete után, a jásii nemzeti színház termében a moldvai metropolita nyitotta meg a kongresszust és *Sturza* Olga hercegnő, mint elnök számolt be az országos egyesület múlt évi tevékenységéről.

Ez a társadalmi intézmény az egyedüli, — ugymond — amely Nagyrománia összes népeit egyesíti. Különösen a nők buzgó tevékenysége fojtán, ez az egyesület jelenleg 108 árvaházat tart fenn, amelyekben 53 ezer hadiárva kap nevelést és oktatást.

A múlt évi költségvetés 430,000 leura emelkedett, amelyből 330,000 leu államsegély volt. A hadiárvaik száma 350 ezer és ezek közül 40 ezer teljesen árva. Az orsz. egyet 9 kerületre oszlik. Udvarhelyvármegye a nagyszebeni kerülethez tartozik, amelynek 10 vármegyében 10 hadiárvaikat gondozó bizottsága (fiókja) van és fenntart 10 árvaházat, melyekben 633 gyermek nevelésben és 3212 segélyben részesül. Udvarhelyvármegyében több, mint 15 ezer leu államsegély osztott ki 10 éven alóli hadiárvaiknak.

Majd halás köszönetét nyilvánította a közönségnek és *Márzescu* miniszternek, ki 1916. óta lelkes támogatója az egyesületnek. Panaszolja, hogy a nyert államsegélyből minden egyes hadiárva segélyezni nem lehet. A királyné s az egész királyi ház éltetésével fejezte be nagyhatalmú előadását.

Márzescu miniszter ígéretet tett, hogy az államsegélyt kétszeresére fogja emelni, ami lelkes tetszést keltett.

Inculeti miniszter *Sturza* hercegnőt, mint a nemes eszme megteremtőjét és legnagyobb mecénását ünnepli, aki nemcsak miroslavei ősi kastélyát nagyterjedelmű birtokával együtt a hadiárvaik céljára adományozta, ahol 170 hadiárva teljes ellátásban részesül, hanem évente közel félmilliót áldoz az egyesület javára.

Cosma erdélyi miniszter, az J. O. V. igazgatója után, *Cantacuzino* hercegnő, az intézmény székhelyének Jasiból Bukarestbe való átplántása érdekében szeretett volna sikeres propagandát kifejteni. Azonban e programon kívüli szereplés, a közgyűlés tagjai közt annyira ellenzésre talált, hogy a hercegnő beszédét be sem fejezhette.

Ezután a 9 kerület elnöknői tették meg évi jelentésüket és a kerületükre vonatkozó javaslatukat. A nagyszebeni fiók-köréve kapcsolatosan, Udvarhelyvármegye kiküldötte e megyében Tüdöbeteg-Sanatorium felállítását hozta javaslatba. Sehöl alkalmasabb hely nem lehet egy ily intézmény felállítására, mint Udvarhelymegye, másrészt a hadiárvaik ezt nagyon is nélkülözik.

A nagyszebeni elnöknő tartalmas

jelentését a bánágié követte és azon ohajtásával fejezte be, hogy a jövő évi kongresszus Temesváron tartassék.

A jásii beszámolóval ért véget az első nap hivatalos része. Este pedig a város fényes bankettet rendezett vendégei tiszteletére, amelyen az első pohárköszöntőt a király és *Mária* királyné Ő felségeikre, mint akik legfőbb pátronusai a nemes célu intézménynek, mondották; lelkes hangulatot kelte. Majd *Sturza* Olga hercegnőt és a vendégszerető Moldovát ünnepelték. Az erdélyi, bánági és marosmenti vidékek üdvözlését *Baionescu* v. brassói prefektus neje nagy óvációk közt tolmácsolta.

Junius 25—27-ig tartott a kongresszus, folyton változatos programmal. Másodnap este a nemzeti színházban diszeladást tartottak. Harmadnap a jásii árvaházakat látogatták meg a nagygyűlés tagjai.

Midőn így nagyobb vonásokban ismertetni ohajtottuk ez országos intézményünket, reá kell mutassunk arra a sziszifusi munkásságra, melyet eddig Udvarhelyvármegyében *Nistor* tanfelügyelő, mint elnök és *Micu* szolgabíró, mint titkár kifejtettek.

Céljuk az, hogy a papság vezetésével faluról-falura bizottságok alakuljanak, amelyek a hadiárvaik ügyeit intézzék. Az állam egyelőre 20,000 leunyi segélyt ad és ezzel szemben a társadalom közreműködését is várja.

Múlt évben 15,000 leunyi segélyt osztott ki *Nistor* és *Micuné*. Nem az ő hibájuk, hogy — a helyi viszonyok kellő ismerete hiányában — olyanok is kaptak segélyt, akik arra rászorulva nem voltak.

A vármegye összes főpapjait meghívták, tagsági listákat osztottak szét, de az eredmény még eddig — a legtöbbnél — semmi. A zsidó főpap 467 leunyi összeget gyűjtött, *Pál István* főesperes tagként jelentkezett és ezzel kész a „krisztusi szeretet”, mellyel pedig az árvák ügyeit elsősorban a papoknak felkarolniuk kellene.

No, de reméljük a legjobbat. Várjuk, hogy most már egy erőteljes lendület következik és a vezérek élén, a vármegye összes papjai kivesszük részüket a szeretet e nemes munkájából.

Tudósító.

A gonoszak, bűnösök és gazemberek.

Minden különösebb kommentár nélkül közöljük a következőket:

Tisztelt Szerkesztőség!

Az a magyar ember, aki ma nem támogatja a felekezeti magyar iskolát, az **gonosz ember**.

Az, aki ezenfelül támadja az életért, fönmaradásáért élet-halálharcot vívó felekezeti iskolát, az **bűnös ember**.

De az, aki tűzön-vizen keresztül minden reális biztosíték nélkül erőltette a felekezeti magyar iskolák felállítását, aki ágált, szónokolt érettük és minden és mindenki ellen, aki ellenük volt, aki a tanítókat mézes-mázás szókkal, biztatással, ígérettel és fenyegetésekkel odacsalta és most egyszerre lerázta magáról ezt a gondot, mint fölös terhet; aki pusztulni, veszni hagyja a gyenge iskolapalántot és az utcán maradó elbolondított tanító családokat a legkétségbeesettebb nyomoruságba szorítja ezáltal, az a magyar ember: **gazember**.

Tisztelettel:

R. J. ref. tanító.

HIREK.

Dronka Valér

volt gör. kel. lelkész s az impérium átvétele óta a székelyudvarhelyi városi adóhivatal főnöke f. hó 3-án délután 2 órakor hirtelen elhunyt. Barátainak már napokkal azelőtt rossz közérzésről panaszkodott. Azoknak tanácsára fölkereste f. hó 3-án *Dr Imreh D.* kórházi főorvost, hogy megvizsgáltassa magát. Erre azonban sor nem került. Az orvos kapujában össze esett és az alkalmazásba vett injekciók dacára, néhány perc alatt szívsszélhűdésben meghalt. *Crăciun M.* rendőrprefektus és *Török* Artur városi főmérnök azonnal intézkedtek holttestének hazaszállíttatásáról.

Hirtelen halála a nagykiterjedtségű rokonsága, barátai és az egész város közönsége körében megdöbbenést és mély részvétet keltett. Egyike volt azoknak a tisztviselőknak, akik előzékeny udvariasságukkal és munkásságukkal megnyerték a város polgárainak közbecsülését.

Temetése f. hó 5-én délután ment végbe. A gyászháznál *Körtvélyfáy József* helyettes polgármester vezetésével a városi tisztviselői kar helyezett koszorút koporsójára. Beszédében különösen kiemelte az elhunytak azon elévülhetetlen érdemeit, hogy az átmeneti időben minden tehetségével azon volt, hogy az ellentéteket elsimítsa s úgy a románságot, mint a magyarságot a kölcsönös megértésre buzdítsa.

Az impozáns temetési menet megállt a városháza előtt, ahol *Negrutiu Emil* polgármester meghatóan bucsuztatta el a jó kollegát. A temetőben a gyászszertartás elvégzése után, melyet *Popa J.* és *Zichel* gör. kel. lelkészek tartottak, a Filharmonikus Társaság és annak alkalmi dalárdája bucsuzott el művészi módon szeretett tagtársától *Dr Pelczér V.* karmester vezetésével; annak egyik saját alkotását reprodukálva. Békeporai felett.

— **A koedukációnak**, fiúk és leányok együtt nevelésének a középiskolákban, véget vetett a most kibocsátott miniszteri rendelet. Eszerint a leánynövendékek csakis leányiskolába járhatnak. Ezen rendelet érzékenyen sujtja azon szülőket, akik leányaikat a helybeli református és róm. kat. főgimnáziumok felsőbb osztályaiban járatják. Amint értesülünk, mozgalom indult meg a szülők körében, akik arra akarják kérni a kulturminisztert, engedje meg, hogy ezek a növendékek befejezhessék tanulmányaikat az illető intézetekben.

— **Homoród-fürdőt** f. hó 1-én *Szabó* Gábor alispán, *Biró* Dénes, *Dr Pelczér* Vilmos köz. bizottsági tagok és *Sándor* Ernő járási főszolgabíró jelenlétében átadták a közönségnek, miután az a *Koncz* Ármin gyógyszerésszel kötött bérleti szerződés megszüntetését kérte a minisztertől, aki azt rendeletileg meg is szüntette.

— **Országos állatvásár** lesz f. hó 23-án Parajdon.

Szerkesztői üzenetek.

P. Sz. B. B. Szabó János áll. ig.-tan.-nak az oklevélhonosításhoz szükséges tankönyve elfogyott. Ezt csak kéz alatt lehet valakitől megszerezni. Olyantól, ki a vizsgán túl van. Az ígért közleményeket várjuk, a mostanít köszönjük.

B. P. Czófalva. Cikkét megkaptuk. Alkalmilag sorát ejtjük — „a sokat szenvedett állami tanítószáz” érdekében. „Bizony, nem is tudom mi lenne velünk a „Székely Hírek” nélkül!” — írja ön. Jó volna ha ezt mások is így látnák és azt a csekély támogatást gyakorolnák, ami tőlük telhetik. De így!?... Szives üdvözlét!

Sz: 627—922.

Hirdetmény.

Andreani község előjárósága közhírré teszi, hogy Andrean (M.-andrásfalva) község korlátlan kimerési joggal bíró korcsma helyisége három egymásután következő évre, vagyis 1923. január 1-től kezdődőleg 1926. január 1-ig terjedő időtartamra f. 1922. évi július hó 9. napján d. u. 2 órakeresetén a község házában tartandó nyílt árverésen haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 400 Leu.
Bánatpénz 10 százalék.
Árverési feltételek az Avranești körjegyzőnél megtekinthetők.

Az Előjáróság.

Andreani, la 9. Junie 1922.

Simó Mózes, Kénosy,
bíró. jzó.

Odorheiu r. t. város árvaszékétől.
Szám: 428—922 orf.

Határozat.

Odorheiu város árvaszéke, miután a Patakfalván 1922. június 17-én megtartott árverés ellen utóajánlat tétetett, Bándy Károly odorheiu-i vállalkozó fönti számu utóajánlata alapján, a kisk. Ferenczy Éva tulajdonát képező és a patakfalvi 854. sz. tjkvben A+ 807. és 808 hr. sz. a. foglalt ingatlanon levő összes tölgyfa-állományának eladására az utóajánlati árverést elrendeli s annak foganatosítására Dr Baczó Albert városi tisztii főügyész és Soó Domokos városi tanácsost kiküldi.

Az utóajánlati árverés Valeni (Patakfalva) község házában 1922. július hó 15-én d. e. 10 órakeresetén megtartatni az 1922. június 17-én megtartott árverés feltételei mellett, amelyek a városi árvaszéknél és Patakfalva község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kikiáltási ár 75900 leu. Bánatpénz ennek 10 százaléka vagyis 7590 leu, mely összeg készpénzben az árvaszéki kiküldött Dr Baczó Albert városi tisztii főügyész kezéhez teendő le az árverés megkezdése előtt.

A városi árvaszék megkeresi Patakfalva község előjáróságát, hogy az árverési hirdetményt szabályszerűen függessze ki és az árverési napot tegye közhírré dobszó útján.

Erről érdekeltek értesítettek.
Odorheiu város árvaszékének 1922. július 3-án tartott üléséből.

Körtvélyfáy
árvaszéki elnök h.

BODEGA.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlom, hogy Odorheiu-Székelyudvarhely, Boulevard Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 16. szám alatt

borozó üzletet nyitottam.

Küküllőmenti kitünő fajborok (literenként 8 leutól kezdve), mindennemű hideg és melegételek, finom édesített italok, a legkülönbözőbb likörök, cognac, tearum, borok és szeszesitalok nagyban és kicsinyben, elpataki és felsőrákosi ásványvizek stb. a legolcsóbb árak mellett állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Készleges szolgálattal:

IFJ. KASSAY F. DÉNES.

KÉSZ BUTORRAKTÁR!

MIELŐTT BUTORSZÜKSÉGLETÉT BESZEREZNÉ, SZIVESKEDJÉK

BALÁZS KÁROLY

utóda cég Odorheiu, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 37. sz. a. saját készítményű készbutorraktárát megtekinteni, ahol a legmodernebb ebédlő, háló és konyhaberendezés kapható. A butorok jóságáért felelősséget vállalok, azok legjutányosabban számíttatnak. Hitelképes egyének részére részletfizetés mellett is szállítok.

BALÁZS KÁROLYNÉ cégtulajdonos.

Járványok idején

az
„ÉLET KÖNYVE” nélkülözhetetlen.

! Egy jó tanács !

is aranyat ér. Az „Élet könyvé”-ben sok ezer jó tanács van az élet és egészség föntartásához.

Csomagoló-papiros

kilószámra és nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Eladó

Parajd községben, a főutucában jó forgalmu vendéglő, kávéház és szálloda teljes berendezéssel, jó karban levő épületekkel és nagy kerttel együtt. Feltételek megtudhatók Dr Telegdy István marosvásárhelyi ügyvédnél.

CSÉPLŐGARNITURÁK

és más mezőgazdasági, valamint ipari gépek azonnal szállíthatók saját raktáramból. Cséplőgépeim HOFFHER, SCHRANTZ, valamint MAV. gyártmányuak, alig használt, fiatal és modern, gyűrűs- és golyós-csapágyu gépek, 720 mm-től 1400 mm-ig. Ugyanolyan gyártmányu herefejtők, tengerifejtők és kazalazók, valamint Hoffher-féle „Itália” szena- és szalma-préselő gépek. — **Hajtóerők:** benzín-, nyersolaj-, szivógáz- és gőzlokomobilok különböző nagyságban, vagyis 3 HP-től 25 HP-ig. Benzín-motoros magánjáró fűrészelők, fűrészelő és hasító favágógépek. Centrifugál és más építőszivattyúk 1”-től 8”-ig.

Érdeklődő feleknek levélbeli vagy személyes megkereséseikre felvilágosítással szolgál:

BLEIERS SÁMUEL

mezőgazdasági gépműhelye
TARGU-MURES (MAROSVÁSÁRHELY), STRADA CALARA-SILOR (KOSSUTH LAJOS-UTCA) No. 96.

Californiai
CSEMEGE-CONZER
különlegesség

Biztos, csálhatatlan háziszér székrek ellen. Nem orvosság, hanem nyálank melynek meglepő a hatása. Tisztít vért, erősít, fiatalít, meghosszabb az életet. Megrendelhető a pénz beése ellenében negyed kgos adag leu, fél kgos adag 110 leu, egy kg 210 leu bérmentve.

Edelmann Márk, Nagyvárad

19—100

Vámház-u. 5.

No 1093 »Nyugat« hirdetés.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

kabátok és
kosztümök

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan a legújabb divat szerinti készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolbig Keresztélyné
Sz.-udvarhely, Str. Horea (Kornis-u.) 14. szám alatt (emelet)

Mindennap megjelenik

Nagyváradon a

Törvények, Rendeletek

jogi és közgazdasági lap. Monitorul Oficial magyar fordítása, gazdag közgazdasági és jogi tartalommal. Előfizetési ár egész évre 300 félévre 150, negyedévre 75 leu. Hirdetéseket ugyanolyan felvesz a kiadóhivatal. :-

Férfi ruha-szabó

üzletemet Odorheiu-Székelyudvarhelyt, **Szentimre-utca 21. sz. a.** megnyitottam. Elvállalok és a legdivatosabb, legjobb kiállításban teljesítek minden e szakba tartozó munkát. Szives pártolást kér teljes tisztelettel **Lőrinczy István** férfiszabó.

1—3

Tudatom a tisztelt nagyérdemű közönséget, hogy

a gőzmalomban

10-ikétől vagyis hétfőtől kezdve **mindennap lehet öröklétni.** Tisztelettel: **Fábián József**, gőzmalomtulajd.

Ön tartozik

a székelység pártoktól független politikai újságára sürgősen előfizetni s azt ismerősei körében terjeszteni. Ezzel minden székely önmagának és az összes székelynek tartozik.

Ahol székelyek csak laknak: „Székely Hírek”-et olvasnak!

Előfizetés negyedévre csak 12 leu 50 bani. Cim: »Székely Hírek« Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely).

Betegh Pál villamoserőre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetéből Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely).